

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2021 Rhif 1181 (Cy. 292)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

**Gorchymyn Bwrdeistref Sirol
Conwy (Trefniadau Etholiadol) 2021**

Gwnaed - - - - 25 Hydref 2021

Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2) a (3)

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru(1), yn unol ag adran 36(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013(2) (“Deddf 2013”), wedi cyflwyno i Weinidogion Cymru adroddiad dyddiedig Mai 2019 yn cynnwys ei argymhellion ar gyfer newid a manylion ei adolygiad o’r trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Conwy.

Mae Gweinidogion Cymru, ar ôl ystyried y materion y cyfeirir atynt ac a nodir yn adran 37(2)(a) ac (c) o Ddeddf 2013, wedi penderfynu rhoi effaith i’r argymhellion hynny gydag addasiadau.

Yn unol ag adran 37(3) o Ddeddf 2013, mae mwy na 6 wythnos wedi mynd heibio ers i’r argymhellion hynny gael eu cyflwyno i Weinidogion Cymru.

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer eu pwerau a roddir gan adran 37(1) o Ddeddf 2013.

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw’r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Conwy (Trefniadau Etholiadol) 2021.

(2) At unrhyw ddiben a nodir yn rheoliad 4(1) o’r Rheoliadau, daw’r Gorchymyn hwn i rym drennydd y diwrnod y’i gwneir.

(3) At bob diben arall, daw’r Gorchymyn hwn i rym ar y diwrnod arferol ar gyfer ethol cynghorwyr yn 2022(3).

(1) Sefydlwyd y Comisiwn Ffiniau Llywodraeth Leol i Gymru gan adran 53 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70) (“Deddf 1972”), ac Atodlen 8 iddi. Diddymwyd adran 53 ac Atodlen 8 gan adran 73(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4) (“Deddf 2013”) ac Atodlen 2 iddi. Mae Deddf 2013 yn ailenwi’r Comisiwn Ffiniau Llywodraeth Leol i Gymru yn Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru (gweler adran 2).

(2) 2013 dccc 4.

(3) Mae Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Newid Blynnyddoedd Etholiadau Cyffredin) (Cymru) 2019 (O.S. 2019/1269 (Cy. 220)) yn diwygio adran 26(1) o Ddeddf 1972 i ddarparu y bydd etholiadau cyffredin cynghorwyr awdurdodau lleol yn cael eu cynnal yn y flwyddyn 2022 yn hytrach na 2021.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** Ergl. 1 mewn grym ar 27.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)
I2 Ergl. 1 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “map” (“*map*”) yw’r map a farciwyd “Map ar gyfer Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Conwy (Trefniadau Etholiadol) 2021” a adneuwyd yn unol â rheoliad 5 o’r Rheoliadau;

ystyr “y Rheoliadau” (“*the Regulations*”) yw Rheoliadau Newidiadau i Ardaloedd Llywodraeth Leol 1976(4);

ystyr “ward etholiadol” (“*electoral ward*”) yw unrhyw ardal yr etholir aelodau drosti i Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy;

os dangosir ar fap bod ffin yn rhedeg ar hyd ffordd, rheilffordd, troetffordd, cwrs dŵr neu nodwedd ddaearyddol debyg, mae i’w thrin fel un sy’n rhedeg ar hyd llinell ganol y nodwedd; mae i eiriau ac ymadroddion a ddefnyddir yn y Gorchymyn hwn yr un ystyr ag sydd iddynt yn Rhan 3 o [F¹Ddeddf Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru etc. 2013], ac eithrio i’r graddau yr ymdengys bwriad i’r gwrthwyneb.

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn [ergl. 2](#) wedi eu hamnewid (25.6.2024) gan [Deddf Senedd Cymru \(Aelodau ac Etholiadau\) 2024 \(asc 4\)](#), a. 25(1)(a), [Atod. 1 para. 24](#)

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** Ergl. 2 mewn grym ar 27.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)
I4 Ergl. 2 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

Trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Conwy

3.—(1) Mae wardiau etholiadol Bwrdeistref Sirol Conwy, fel y maent yn bodoli yn union cyn y diwrnod arferol ar gyfer ethol cynghorwyr yn 2022, wedi eu diddymu.

(2) Mae Bwrdeistref Sirol Conwy wedi ei rhannu’n 30 o wardiau etholiadol, a phob un ohonynt yn dwyn yr enw Saesneg a restrir yng ngholofn 1 a’r enw Cymraeg a restrir yng ngholofn 2 o’r Tabl yn yr Atodlen i’r Gorchymyn hwn.

(3) Mae pob ward etholiadol yn cynnwys yr ardaloedd a bennir mewn perthynas â’r ward etholiadol honno yng ngholofn 3 o’r Tabl yn yr Atodlen i’r Gorchymyn hwn.

(4) Nifer yr aelodau o’r cyngor sydd i’w hethol dros bob ward etholiadol yw’r nifer a bennir yng ngholofn 4 o’r Tabl yn yr Atodlen i’r Gorchymyn hwn.

(5) Mae’r darpariaethau yn y Gorchymyn hwn yn cymryd blaenoriaeth dros unrhyw ddarpariaeth wrthdrawiadol mewn unrhyw offeryn statudol blaenorol a wnaed o dan adran 58(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972(5).

(4) [O.S. 1976/246](#). Mae adran 74(3) o Ddeddf 2013 yn darparu bod y Rheoliadau hyn yn parhau i gael effaith mewn perthynas â gorchymynion a wnaed o dan Ran 3 o Ddeddf 2013, fel pe bai’r gorchymynion hynny wedi eu gwneud o dan Ran 4 o Ddeddf 1972.

(5) [1972 p. 70](#); diddymwyd adran 58 o Ddeddf 1972 gan adran 73(2) o Ddeddf 2013 ac Atodlen 2 iddi, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau arbed a bennir yn adran 74 o Ddeddf 2013.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** Ergl. 3 mewn grym ar 27.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)
- I6** Ergl. 3 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

Cymunedau Llandrillo-yn-Rhos a Bae Colwyn: newidiadau i ffiniau cymunedol

4. Mae'r rhan o gymuned Bae Colwyn a ddangosir â llinellau ar y map wedi ei throsglwyddo i gymuned Llandrillo-yn-Rhos, ac yn ffurfio rhan o ward Rhos o gymuned Llandrillo-yn-Rhos.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** Ergl. 4 mewn grym ar 27.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)
- I8** Ergl. 4 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

25 Hydref 2021

Rebecca Evans
Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, un o
Weinidogion Cymru

YR ATODLEN

Erthygl 3

ENWAU AC ARDALOEDD WARDIAU ETHOLIADOL A NIFER AELODAU'R CYNGOR

Gwybodaeth Cychwyn**I9** Atod. mewn grym ar 27.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)**I10** Atod. mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)**Tabl**

<i>Colofn (1)</i>	<i>Colofn (2)</i>	<i>Colofn (3)</i>	<i>Colofn (4)</i>
<i>Enw Saesneg y ward etholiadol</i>	<i>Enw Cymraeg y ward etholiadol</i>	<i>Ardal y ward etholiadol</i>	<i>Nifer aelodau'r cyngor</i>
Betws-yn-Rhos	Betws-yn-Rhos	Cymunedau Betws-yn-Rhos a Llanfair Talhaearn	1
Betws-y-Coed and Trefriw	Betws-y-coed a Threfriw	Cymunedau Betws-y-coed, Capel Curig, Dolwyddelan a Threfriw	1
Bryn	Bryn	Wardiau Bryn a Lafan o gymuned Llanfairfechan	1
Caerhun	Caerhun	Cymunedau Caerhun, Dolgarrog a Henryd	1
Colwyn	Colwyn	Ward Colwyn o gymuned Hen Golwyn	2
Conwy	Conwy	Wardiau Aberconwy a Chastell o gymuned Conwy	2
Craig-y-don	Craig-y-don	Ward Craig-y-don o gymuned Llandudno	2
Deganwy	Deganwy	Ward Deganwy o gymuned Conwy	2
Eglwys-bach Llangernyw a	Eglwys-bach a Llangernyw	Cymunedau Eglwys-bach a Llangernyw	1
Eirias	Eirias	Ward Eirias o gymuned Hen Golwyn	2
Gele and Llanddulas	Gele a Llanddulas	Wardiau Gele a Llansansiôr o gymuned Abergele a chymuned Llanddulas a Rhyd-y-foel	3

<i>Colofn (1)</i>	<i>Colofn (2)</i>	<i>Colofn (3)</i>	<i>Colofn (4)</i>
<i>Enw Saesneg y ward etholiadol</i>	<i>Enw Cymraeg y ward etholiadol</i>	<i>Ardal y ward etholiadol</i>	<i>Nifer aelodau'r cyngor</i>
Glyn	Glyn	Ward Glyn o gymuned Bae Colwyn	2
Glyn y Marl	Glyn y Marl	Wardiau Marl a Phen-sarn o gymuned Conwy	3
Gogarth Mostyn	Gogarth Mostyn	Wardiau Gogarth a Mostyn o gymuned Llandudno	3
Kinmel Bay	Bae Cinnel	Ward Bae Cinnel o gymuned Bae Cinnel a Thywyn	3
Llandrillo-yn-Rhos	Llandrillo-yn-Rhos	Cymuned Llandrillo-yn-Rhos	4
Llanrwst a Llanddoged	Llanrwst a Llanddoged	Cymunedau Llanrwst, a Llanddoged a Maenan	2
Llansanffraid	Llansanffraid	Cymuned Llansanffraid Glan Conwy	1
Llansannan	Llansannan	Cymunedau Llansannan a Llanefydd	1
Llysfaen	Llysfaen	Cymuned Llysfaen	1
Mochdre	Mochdre	Cymuned Mochdre	1
Pandy	Pandy	Ward Pandy o gymuned Llanfairfechan	1
Penmaenmawr	Penmaenmawr	Cymuned Penmaenmawr	2
Penrhyn	Penrhyn	Ward Penrhyn o gymuned Llandudno	2
Pen-sarn Pentre Mawr	Pen-sarn Pentre Mawr	Wardiau Pen-sarn (Abergele) a Phentre Mawr o gymuned Abergele	3
Rhiw	Rhiw	Ward Rhiw o gymuned Bae Colwyn	3
Towyn	Tywyn	Ward Tywyn o gymuned Bae Cinnel a Thywyn	1

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Conwy (Trefniadau Etholiadol) 2021. (See end of Document for details)

<i>Colofn (1)</i>	<i>Colofn (2)</i>	<i>Colofn (3)</i>	<i>Colofn (4)</i>
<i>Enw Saesneg y ward etholiadol</i>	<i>Enw Cymraeg y ward etholiadol</i>	<i>Ardal y ward etholiadol</i>	<i>Nifer aelodau'r cyngor</i>
Tudno	Tudno	Ward Tudno o gymuned Llandudno	2
Uwch Aled	Uwch Aled	Cymunedau Cerrigydrudion, Llanfihangel Glyn Myfyr, Llangwm a Phentrefoelas	1
Uwch Conwy	Uwch Conwy	Cymunedau Bro Garmon, Bro Machno ac Ysbyty Ifan	1

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu argymhellion Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru ("y Comisiwn"), a roddodd adroddiad ym mis Mai 2019 ar ei adolygiad o drefniadau etholiadol Bwrdeistref Sirol Conwy. Roedd Adroddiad y Comisiwn yn cynnig lleihau nifer y wardiau etholiadol o 38 i 30, a lleihau nifer y cynghorwyr o 59 i 55.

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu argymhellion y Comisiwn, gydag addasiadau.

Mae erthygl 3 o'r Gorchymyn hwn yn diddymu'r trefniadau etholiadol presennol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Conwy ac yn cyflwyno'r Atodlen sy'n nodi'r trefniadau etholiadol newydd ar gyfer Bwrdeistref Sirol Conwy.

Mae erthygl 4 yn gweithredu'r argymhelliad ar gyfer newid i ffiniau cymunedol ym Mwrdeistref Sirol Conwy ac yn darparu ar gyfer trosglwyddo ardal o gymuned Bae Colwyn i gymuned Llandrillo-yn-Rhos.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.

Mae printiau o'r map y mae'r Gorchymyn hwn yn ymwneud ag ef wedi eu hadneuo yn swyddfeydd Llywodraeth Cymru ym Mharc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ (yr Is-adran Democratiaeth Llywodraeth Leol), a chyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Mae'r printiau sydd wedi eu hadneuo gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yn agored i gael eu harchwilio gan unrhyw un y bydd darpariaethau'r Gorchymyn hwn yn effeithio arnynt.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Conwy (Trefniadau Etholiadol) 2021.